

Redegørelse om økonomi- og erhvervsministerens anvendelse af ministerbil

1. Baggrund

Denne redegørelse afgives på baggrund af den debat, der har været i offentligheden om økonomi- og erhvervsministerens anvendelse af ministerbil, herunder hvorvidt anvendelsen har været inden for rammerne af de gældende regler.

Redegørelsen omfatter økonomi- og erhvervsministerens anvendelse af ministerbil siden udnævnelsen til minister i slutningen af 2001. Økonomi- og erhvervsministeren har i perioden været inviteret til omkring 1.600 eksterne arrangementer af meget forskellig karakter, der omfatter politiske møder, møder mv. med erhvervslivet, erhvervsfremstød, besøg på virksomheder, institutioner og repræsentative arrangementer.

Ved eksterne arrangementer forstås i denne sammenhæng arrangementer, der er foregået uden for Slotsholmen. Der er tale om arrangementer, hvor ministerbilen i de fleste tilfælde har været anvendt. Møder mv. i Folketinget, i Økonomi- og Erhvervsministeriet og i andre ministerier er således ikke omfattet af denne redegørelse, fordi ministerbilen normalt ikke benyttes i denne sammenhæng.

Der føres af bl.a. sikkerhedsmæssige grunde ikke kørebog for anvendelse af ministerbiler. Ministeriet har således ikke mulighed for at vurdere alle kørsler i ministerbil i detaljen. Redegørelsen kan derfor ikke give et fuldstændigt udtømmende billede af ministerens brug af ministerbil.

Nærværende redegørelse bygger på andre former for dokumentation, herunder en gennemgang af de enkelte konkrete aktiviteter i ministerens elektroniske kalender, drøftelser med ministeren samt diverse bilag vedrørende brugen af ministerbil.

2. Regler for brug af ministerbiler

Ministerbiler er tjenestebiler med chauffør. De gældende regler for anvendelsen af ministerbiler findes i Finansministeriets cirkulære af 16. juni 2003 (tidligere Finansministeriets cirkulære af 10. oktober 1994). Det fremgår heraf, at ministerbiler ikke må anvendes til formål, der er tjenesten uvedkommende.

Som det bl.a. fremgår af finansministerens svar på Det Politisk-Økonomiske Udvalgs spørgsmål nr. 25 af 31. marts 2008, skal begrebet tjenestekørsel forstås i videste forstand og omfatter enhver form for kørsel, der ikke har ren privat karakter.

I henhold til Finansministeriets notat af 8. november 2007 om anvendelse af ministerbiler står "tjenestekørsel" begrebsmæssigt i modsætning til "privat kørsel". Det indebærer, at ministerbilen må anvendes i forbindelse med de funktioner, hvor ministeren ikke optræder som privatperson. Det vil sige, når ministeren optræder som forvaltningschef, regeringsmedlem og/eller partipolitiker. Definition af ministerens forskellige funktioner kendes også fra betænkning 1443 fra juni 2004 om Embedsmænds rådgivning og bistand.

Denne beskrivelse af det hidtidige regelgrundlag for anvendelse af ministerbiler kan i øvrigt genfindes i Statsministeriets e-mail til samtlige ministerier af 6. november 2007, hvoraf det fremgår: "at ministeren efter valgets udskrivelse fortsat kan bruge ministerbilen i overensstemmelse med de hidtidige retningslinier, jf. Finansministeriets cirkulære nr. 9304 af 16. juni 2003 om statens tjenestebiler. Ministeren kan således bruge bilen til tjenestekørsel, men ikke til privat kørsel. Som tjenestekørsel betragtes kørsel til ethvert møde og arrangement, som ministeren deltager i, og som ikke har ren privat karakter. Det vil sige at kørsel til diverse møder og arrangementer i forbindelse med valgkampen betragtes som tjenstlig".

Ægtefælles kørsel i ministerbilen uden at ledsage ministeren er ikke direkte reguleret i ovennævnte regler, men Statsministeriet har i november 2001 udarbejdet et notat om rejser, hvoraf det fremgår, at ministeriet kan betale for ægtefælles deltagelse i rejser, når deltagelsen kan begrundes med ministerens varetagelse af repræsentative funktioner, og at det er tilfældet, når der foreligger en officiel invitation til ministeren plus ægtefælle. Finansministeriet konkluderer på den baggrund i notatet fra 8. november 2007, at hovedreglen må være, at ægtefællen er berettiget til at køre i ministerbilen, når der foreligger en officiel invitation til ministeren plus ægtefælle.

Ministerbiler er tjenestebiler, hvor ministrene ofte arbejder, og derfor skal kunne føle sig trygge ved at føre samtaler. Desuden skal ministerbiler kunne anvendes til at fragte og opbevare fortrolige dokumenter mv. På den baggrund er det normal praksis, at alle ministerchauffører sikkerhedscales af Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Det gælder i øvrigt generelt for brugen af ministerbiler, at der bl.a. af sikkerhedsmæssige årsager ikke føres kørebog.

Statsministeriet har i lyset af de gældende sædvaner på området lavet en sammenfatning af retningslinierne for brug af ministerbiler, som indgår i Statsministeriets "Vejledning om ministerens udgifter" fra 10. juni 2008 (Vejledningen vedlægges som bilag 1).

Det fremgår endvidere af Statsministeriets vejledning om ministerens udgifter, at kørsel inden for de nævnte retningslinier anses for omfattet af reglerne i ligningslovens § 9 C, stk. 7, jf. stk. 8, hvilket indebærer, at ministeren ikke beskattes af den pågældende kørsel, forudsat der ikke tages befordringsfradrag.

3. Anvendelse af ministerbil i Økonomi- og Erhvervsministeriet

Hovedparten af økonomi- og erhvervsministerens arbejdstid anvendes i forbindelse med det politiske arbejde i Folketinget samt til møder mv. i Økonomi- og Erhvervsministeriet og hos andre ministre. Ministerbilen benyttes normalt ikke i den sammenhæng udover kørsel til og fra arbejde, hvorfor denne type møder mv. ikke omtales i redegørelsen.

Ministeren deltager endvidere i en lang række eksterne arrangementer uden for Slotsholmen. Ministeren har således siden sin tiltrædelse som minister i 2001 deltaget i omkring 1.600 eksterne arrangementer af forskellig karakter. Arrangementerne spænder over politiske møder, partiarangementer, erhvervsfremstød, middage med erhvervsorganisationer og virksomheder, besøg på virksomheder og institutioner, repræsentative arrangementer, herunder jagter, kultur-, sports- og golfarrangementer. Der er tale om arrangementer, hvor ministerbilen i de fleste tilfælde har været anvendt.

Ministeren er principielt altid til rådighed. Samtidig har ministeren en travl hverdag med mange møder, aktiviteter og gøremål over hele landet, hvortil han typisk anvender ministerbilen. Desuden har ministeren med sin hjemmebopæl på Fyn et relativt stort kørselsbehov. Det er derfor hensigtsmæssigt, at transporten tilrettelægges, så der bruges mindst mulig tid på transport, og at transporttiden udnyttes effektivt til arbejdsrelaterede opgaver.

Det er derfor normal praksis, at ministerbilen anvendes som et rullende kontor med telefoner, computer, fax og Internet, hvor ministeren løser sager, læser post, får nævnt sager og fører fortrolige telefonsamtaler. Hertil kommer, at ministeren under sin transporttid er tilgængelig for sine nærmeste medarbejdere i forhold til håndteringen af konkrete problemstillinger.

Når økonomi- og erhvervsministeren anvender ministerbil, sker det som:

- Øverste forvaltningschef og medlem af regeringen
- Formand for det Konservative Folkeparti (partipolitiske arrangementer)

Det skønnes, at omkring 85 pct. af de 1.600 eksterne arrangementer, som ministeren har deltaget i, relaterer sig til hans funktion som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen. De resterende ca. 15 pct. af de eksterne arrangementer relaterer sig til ministerens funktion som formand for Det Konservative Folkeparti.

Det er dog ikke i alle tilfælde muligt at foretage en helt stringent opdeling mellem på den ene side funktionerne som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen og på den anden side funktionen som formand for Det Konservative Folkeparti, idet der kan være arrangementer af mere blandet karakter.

4. Ministeren som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen

Ministeren er den øverste politiske og administrative chef for ministeriet. Ministerens arbejdsopgaver omfatter imidlertid ikke kun administrative opgaver og kontakt med underordnede eller sideordnede myndigheder. Ministeren er også den politiske chef for ministerområdet og har som sådan en lang række forskelligartede opgaver og hensyn at varetage, herunder relationer til andre politikere, forhandlingsparter, organisationer mv. og offentligheden i bred forstand.

Ministeren har deltaget i ca. 1.340 eksterne arrangementer i hele perioden, dvs. i gennemsnit ca. 200 arrangementer om året, der kan henføres til ministeren som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen.

4.1. Møder, konferencer, repræsentative arrangementer mv.

Det skønnes, at ministeren årligt har deltaget i omkring 90 møder med organisationer og besøg hos virksomheder, organisationer, erhvervsforeninger, institutioner, kommuner og regioner. Møderne og besøgene kommer typisk i stand på baggrund af skriftlige eller mundtlige invitationer til ministeren eller ministeriet. Ministerbilen anvendes normalt til disse arrangementer, der foregår i både hovedstadsområdet og i resten landet

Ministeren har derudover deltaget i knap 55 konferencer, årsmøder og seminarer om året, som er arrangeret af f.eks. erhvervsorganisationer, foreninger, virksomheder eller offentlige myndigheder. Ministeren holder typisk oplæg eller taler ved de pågældende arrangementer.

Desuden deltager ministeren i regeringsseminarer og mere sociale arrangementer for regeringen på f.eks. Marienborg. Det sker i gennemsnit ca. 7 gange om året, hvor ministerbilen også anvendes.

Ministeren har endvidere årligt deltaget i ca. 15 middage inviteret af bl.a. Finansrådet, Realkreditrådet, Nationalbanken, Rederiforeningen, Dansk Industri, De samvirkende Købmænd, danske virksomheder eller udenlandske ambassader i Danmark. Samtidig har ministeren deltaget i omkring 5 golfarrangementer om året, hvor han er blevet inviteret af bl.a. Nykredit, De Danske Bilimportører, Bella Centeret, Danmarks Idræts Forbund (DIF) og Carlsberg. Ministeren har også deltaget i golfarrangementer af mere repræsentativ karakter i forbindelse med bl.a. velgørende arrangementer til gavn for Rigshospitalets Børneprogram og Børnecancerfonden. Ministerbilen har typisk været anvendt i forbindelse med ovennævnte arrangementer. Ministeren er selv kørt til enkelte af de pågældende arrangementer, bl.a. golfarrangementer i Skåne og på Fyn.

Økonomi- og erhvervsministeren har også deltaget i en række andre repræsentative arrangementer. Ministeren har i gennemsnit deltaget i 6 statsbegivenheder om året. Det har f.eks. været kongeligt bryllup, barndåb, fødselsdage, nytårstaffel, officielle middage i forbindelse med statsbesøg mv. Endvidere har ministeren i gennemsnit deltaget i ca. 5 receptioner årligt for erhvervsfolk mv. Der har typisk været tale om fødselsdagsreceptioner samt tiltrædelses- eller afskedsreceptioner. Ministeren har desuden årligt i gennemsnit deltaget i omkring 5 jagter inviteret af kongehuset, danske virksomheder eller forsvaret, 4 kulturelle aktiviteter f.eks. festforestillinger, premiereforestillinger mv., samt omkring 1 årligt sportsarrangement f.eks. landskampe.

Ministerbilen er generelt anvendt ved disse ovennævnte repræsentative arrangementer. I forbindelse med jagtarrangementer er ministerbilen imidlertid kun anvendt ca. en gang årligt. Ved de fleste jagtarrangementer har ministeren af praktiske årsager valgt at køre i egen bil.

Ministerens ægtefælle har typisk været inviteret til at deltage sammen med ministeren i forbindelse med statsbegivenheder, kulturelle arrangementer samt i enkelte middage med f.eks. erhvervsorganisationer. I enkelte tilfælde har ministeren ladet sin ægtefælle afhente i ministerbilen på Fyn, f.eks. i forbindelse med statsbegivenheder.

4.2. Internationale aktiviteter

Ministeren har ca. 5 gange årligt deltaget i en række internationale møder, først og fremmest EU rådsmøder. Dertil kommer møder i Nordisk Ministerråd, Østersørådet, Den Europæiske Investeringsbank (EIB), EBRD mv. Ministerbilen er typisk anvendt til og fra lufthavnen. Ministeren har i forbindelse med det internationale arbejde desuden deltaget i middage med ambassadører, kommissærer og repræsentanter for regeringerne i andre lande.

Derudover har ministeren omkring 2 gange årligt været på statsbesøg med kongehuset og/eller officielle erhvervsfremstød i udlandet. Det gælder også her, at ministerbilen typisk er anvendt til og fra lufthavnen. Som det har været nævnt i medierne, har en hofdame efter et statsbesøg i Japan

fået et lift med ministerbilen fra Kastrup til Odense og videre til sin bopæl i Bogense.

4.3. Praktiske gøremål, ærinder mv.

På grund af ministerens arbejdsdag gennemføres praktiske gøremål på tidspunkter, der passer ind i kalenderen. Det vil i praksis sige tidligt om morgenen, sidst på dagen eller mellem møder. I forhold til det generelle arbejdspress vil det sjældent være muligt for ministeren at klare ærinder inden for almindelig åbningstid, medmindre det kan ske i tilknytning til den almindelige anvendelse af ministerbilen.

For at sikre en hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse for ministeren anvendes ministerbilen derfor også til mere praktiske gøremål. Det drejer sig bl.a. om transport til sundhedsrelaterede aktiviteter f.eks. massør, kiropraktor og undersøgelser på sygehus. Besøg hos kiropraktor og massør finder typisk sted om morgenen, inden ministerens møder i ministeriet begynder.

Ministerbilen anvendes desuden i begrænset omfang til ærinder i forbindelse med kørsel til og fra arbejde eller i forbindelse med tjenestekørsel til f.eks. nogle af ovenstående arrangementer. Som det er fremgået af medierne, har ministeren bl.a. i forbindelse med hjemtransport til Fyn hentet en topstang til sin traktor. Ministeren har desuden i forbindelse med et arrangement i Jylland kort besøgt sin søn, og en gang stoppet for et kort besøg hos sin datter inden hjemkørslen til Fyn.

Derudover har ministerbilen af kalendermæssige grunde i begrænset omfang været anvendt til at transportere f.eks. ministerens dokumenter, tøj mv. til og fra ministerens gård på Fyn og lejlighed på Frederiksberg, hvor det har været nødvendigt for varetagelse af hvervet som minister.

4.4. Ministerbil som rullende kontor

Det har været almindelig praksis, at ministerbilen har transporteret ministeren til og fra lufthavnen i forbindelse med ca. 2 af ministerens årlige ferier. Der har været tale om ferier placeret i perioder, hvor der fortsat arbejdes i ministeriet (vinterferie, påskeferie eller efterårsferie). Ministeren lægger vægt på, at han ikke forstyrres under ferien, medmindre der er tale om uopsættelige sager. Det er derfor aftalt med ministeren, at han behandler sager og fører telefonsamtaler til og fra lufthavnen i forbindelse med de pågældende ferier. Der er ydermere eksempler på, at en ministersekretær har mødt ministeren i lufthavnen for at gennemgå sager på vej mod Fyn, når ministeren er kommet hjem fra en privat ferie.

I få tilfælde har ministerbilen også været anvendt til at transportere ministeren til undersøgelser på Skejby Sygehus. Transporttiden er blevet anvendt til at løse arbejdsrelaterede opgaver.

5. Partipolitiske møder og arrangementer

Økonomi- og erhvervsministeren er ud over at være øverste forvaltningschef og medlem af regeringen også formand for Det Konservative Folkeparti. Som formand for Det Konservative Folkeparti har ministeren en række særlige partipolitiske forpligtelser. I forhold til en række andre ministre betyder det, at ministeren deltager i relativt mange partipolitiske møder og arrangementer.

Ministeren har deltaget i omkring 260 eksterne partipolitiske møder og arrangementer over perioden, dvs. ca. 40 arrangementer om året, der er relateret til ministerens rolle som partiformand.

5.1. Partipolitiske møder og arrangementer

De partipolitiske møder og arrangementer omfatter, f.eks. Det Konservative Folkepartis landsråd, hovedbestyrelsesmøder, forretningsudvalgsmøder, sommergruppemøde og -stævne samt mere sociale arrangementer i partiets regi f.eks. bryllup hos generalsekretæren, konservativt golfarrangement og jubilæumsfrokost. Ministeren har også deltaget i arrangementer relateret til Konservative Ungdom (KU) f.eks. KU's landsråd.

Ministeren holder desuden typisk oplæg og deltager i møder i kredsbestyrelser, generalforsamlinger, vælgerforeninger samt den konservative erhvervsklub. Ministeren holder endvidere grundlovtaler og lignende rundt om i landet i sin egenskab af partiformand. Typisk kombineres de partimæssige arrangementer ude i landet med besøg hos f.eks. virksomheder i regi af Økonomi- og Erhvervsministeriet. Ministeren deltager også i møder med personer med tillidsposter i partiet, f.eks. folketingsgruppens formand og medlemmer af folketingsgruppen, partiets generalsekretær samt personer fra partiets økonomi- og erhvervsudvalg.

Ministeren har typisk anvendt ministerbil til ovennævnte typer af arrangementer. Til partipolitiske arrangementer på Fyn har ministeren ofte valgt at køre i egen bil.

5.2. Internationale partipolitiske aktiviteter

Ministeren bliver som leder af Det Konservative Folkeparti i Danmark endvidere inviteret til f.eks. European People's Party (EPP) partiledermøder, hvor de europæiske ledere af konservative og kristelige partier mødes rundt omkring i Europa. Ministeren har ydermere siden 2004 været vicepresident i International Democratic Union (IDU). Ministeren har desuden deltaget i Nordiske Partiledermøder samt Høyres landsmøder i Norge.

Det Konservative Folkeparti står for disse arrangementerne og afholder udgifter til fly, hotel mv. Ministeren har anvendt ministerbilen til transport til og fra lufthavnen i forbindelse med de pågældende arrangementer.

5.3. Valgkampe

I forbindelse med valgkampe deltager ministeren i diverse arrangementer, møder og politiske dueller. Ministerbilen har været anvendt under valgkamp, ved udskrivelsen af folketingsvalgene til afholdelse den 8. februar 2005 og den 13. november 2007.

6. Chaufførernes ansættelsesforhold

Som det fremgår af Finansministeriets svar af 30. maj 2008 på Politisk-Økonomiske Udvalgs spørgsmål nr. 140, er der i de gældende regler hjemmel til at fravige 11-timers reglen for ministerchauffører.

Der er mellem Finansministeriet og en række tjenestemand- og overenskomstorganisationer den 26. september 1983 indgået aftale om fravigelse af reglerne om hviletid og fridøgn for ansatte i centraladministrationen. Aftalen, der er godkendt af Direktoratet for Arbejdstilsynet, giver bl.a. mulighed for, at den daglige hvileperiode kan udskydes eller nedsættes til 8 timer i en række nærmere opregnede tilfælde, hvor særlige omstændigheder gør sig gældende.

Herudover er der indgået aftale af 2. september 1981 om fravigelse af arbejdsmiljølovens hviletids- og fridøgnbestemmelser om daglig hvileperiode og ugentligt fridøgn (LP. nr. 108/81). Denne aftale, der er godkendt af Direktoratet for Arbejdstilsynet, indebærer bl.a., at den daglige hviletid kan udskydes eller nedsættes til 8 timer, i det omfang udførelsen af chaufførhvervet nødvendiggør den pågældende chaufførs tilstedeværelse. Hviletiden kan endvidere i ganske særlige tilfælde efter aftale med den enkelte chauffør nedsættes til under 8 timer.

6.1. Chaufførerne i Økonomi- og Erhvervsministeriet

Økonomi- og Erhvervsministeriets chauffører er ansat i overensstemmelse med ovennævnte regler. Der har siden ministeriet blev dannet i 2001 været ansat to chauffører til at køre ministerbilen. Dog var der i en periode i 2002 en forsøgsordning med kun én chauffør. Det viste sig imidlertid, at arbejdsomfanget var af en sådan karakter, at Økonomi- og Erhvervsministeriet i efteråret 2002 valgte igen at ansætte endnu en chauffør.

Chaufførerne i Økonomi- og Erhvervsministeriet arbejder efter en 14 dages vagtplan, hvor chaufførerne arbejder henholdsvis 2 dage i den ene uge og 3 dage i den anden. Ministeriet giver dog rum til, at chaufførerne indbyrdes kan aftale nærmere, for dermed at sikre den fornødne fleksibilitet i tilrettelæggelsen af arbejdet. Ministeriet gør desuden brug af Finansministeriets reservechauffør-ordning ved både planlagt og uplanlagt fravær.

Chaufførernes køretid kan variere meget. Der kan være dage, hvor der køres meget, f.eks. når ministeren er på virksomhedsbesøg i Jylland. På

den anden side er der også dage, hvor ministeren alene køres fra sin lejlighed på Frederiksberg ind til ministeriet og hjem til lejligheden igen om aftenen.

Der føres ikke kørebog for anvendelse af ministerbiler, og det kan derfor ikke udelukkes, at der har været tilfælde, hvor 11-timers reglen er fraveget. Ministerchaufførerne har i øvrigt fuld adgang til hotelovernatning på sene tidspunkter, hvis det er nødvendigt af hensyn til overholdelse af arbejdstidsreglerne.

7. Førelse af kalender

Der har i medierne været rejst spørgsmål om økonomi- og erhvervsministerens kalender og Økonomi- og Erhvervsministeriets føring af denne, herunder hvorfor ministeriet har haft behov for at foretage tilføjelser til visse oplysninger i ministerens kalender.

Kalenderen er først og fremmest et internt, praktisk styringsværktøj til fremadrettet at planlægge ministerens arbejdsdage, herunder fremtidige politiske møder, rejser, repræsentative aktiviteter og andre arrangementer. Kalenderen indeholder et billede af, hvordan ministerens arbejdsdage fremadrettet forventes at se ud og er ført på en sådan måde, at det for udenforstående ikke altid vil give et meningsfyldt billede af den konkrete aktivitet. Oplysningerne i kalenderen er derfor ikke nødvendigvis i sig selv dokumentation for, at en given aftale eller aktivitet er forekommet eller gennemført som angivet.

Ministerens elektroniske kalender administreres af ministeriets ledelsessekretariat, og kun få personer i ministeriet har adgang til den. Kalenderen er blevet ført af ministerens sekretærer, ministersekretærerne og ministeren selv og indeholder derfor kun de oplysninger, som de pågældende har fundet nødvendige for at afvikle et givet arrangement. Det betyder, at kalenderen ikke er ført konsistent. Samtidig er ministerens kalender typisk meget tæt besat med møder. Den undergår derfor en konstant redigering med henblik på at prioritere og tilrettelægge ministerens tid bedst muligt.

Kalenderen er ført på en sådan måde, at der er arrangementer, der ud fra en umiddelbar læsning kan forekomme at have en mere privat karakter, selvom de falder inden for tjenestebegrebet. Det skyldes bl.a., at ministerkalenderen af hensyn til fortrolighed og sikkerhedsmæssige forhold føres, så en række arrangementer er markeret med ”privat”.

Ministeriet har derfor fundet anledning til i forbindelse med aktindsigtsbegæring at udbyde og forklare indforståede oplysninger, der er anført i ministerens kalender.

Ministeriet har ikke slettet oplysninger i kalenderen, men alene foretaget tilføjelser med henblik på at sikre, at kalenderen giver et mere dækkende

billede af de faktiske begivenheder, herunder hvem møderne har været med og karakteren af disse. De steder, hvor der er sket tilføjelser, har det været tydeligt markeret med en stjerne. Ministeriet har gjort modtageren opmærksom på, at der var sket tilføjelser til kalenderen og de var markeret med stjerne.

Ministeriet har desuden i forlængelse af aktindsigtsanmodningerne udarbejdet en liste over de konkrete tilføjelser, hvor det angives med fed skrifttype, hvor ministeriet har fundet anledning til at tilføje oplysninger til kalenderen (listen er vedlagt redegørelsen som bilag 2).

Når ministeriet har valgt at supplere med relevante oplysninger, skal det også ses i sammenhæng med, at medierne har ønsket oplysninger om karakteren af de arrangementer, som ministeren har været inviteret til. Da Økonomi- og Erhvervsministeriet havde tilrettelagt sin sagsbehandling, sådan at ministeriet normalt kun journaliserede invitationer, hvor der blev udarbejdet materiale til sagen, har det været nødvendigt at supplere med anden dokumentation.

8. Vurdering af ministerens anvendelse af ministerbilen

Begrebet tjenestekørsel i forbindelse med ministerbiler skal forstås i videste forstand og omfatter kørsel til og fra arbejde samt til ethvert møde og arrangement, som ministeren deltager i, og som ikke har ren privat karakter. For anvendelse af ministerbilen gælder der derfor et meget bredt tjenestebegreb, som udover ministerens funktion som øverste forvaltningschef og regeringsmedlem også omfatter ministerens funktion som partiformand.

I det følgende gives der en vurdering og sammenfatning af de faktiske forhold, der er gennemgået i redegørelsen.

8.1 Ministeren som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen

Det er ministeriets vurdering, at de nævnte kørsler i afsnit 4, der relaterer sig til ministeren som øverste forvaltningschef og medlem af regeringen, i al væsentlighed ligger inden for de gældende regler for anvendelse af ministerbilen. Der er, så vidt ministeriet kan vurdere, ikke tale om, at ministerbilen har været anvendt til ren privat kørsel.

For så vidt angår anvendelse af ministerbilen til og fra lufthavnen i forbindelse med ministerens ferier, er der tale om, at ferierne er placeret i perioder, hvor der fortsat arbejdes i ministeriet. Ministeren har derfor i de pågældende tilfælde, efter aftale med ministeriet, ført telefonsamtaler og arbejdet i ministerbilen på vejen til og fra lufthavnen. Ministeriet finder på den baggrund, at disse tilfælde ligger inden for gældende regler. Der er desuden en række tilfælde, hvor ministeren selv har kørt til og fra lufthavnen i forbindelse med ferier, fordi det ikke har været nødvendigt at udnytte transporttiden til arbejdsrelaterede formål.

Ministeriet finder, at ministerens kørsel til blandt andet massør og kiropraktor er inden for de gældende regler, som indebærer, at ministerbilen kan bruges til praktiske gøremål som for eksempel læge, tandlæge, bank mv. Det skal endvidere ses i sammenhæng med, at det på grund af arbejdspress sjældent vil være muligt for ministeren at udføre ærinder inden for almindelige åbningstider, medmindre det kan ske i tilknytning til den almindelige anvendelse af ministerbilen. Det er tilfældet i den omtalte sag, hvor ministeren har hentet en topstang til sin traktor på vej hjem til Fyn. Her havde det ikke været muligt at foretage det pågældende indkøb, såfremt ministeren først skulle have været transporteret til egen bopæl med henblik på at skifte transportmiddel.

I forhold til sygehusundersøgelser på Skejby Sygehus har baggrunden for anvendelsen af ministerbilen været at udnytte transporttiden til effektivt at løse arbejdsrelaterede opgaver i forbindelse med ministerens funktioner. Bilen har således været anvendt som et rullende kontor i de omkring fire timers transporttid.

Ministerbilen har i begrænset omfang været anvendt til at transportere f.eks. ministerens dokumenter, tøj mv. til og fra ministerens gård på Fyn og lejlighed på Frederiksberg. Det er alene sket på tidspunkter, hvor det har været nødvendigt for varetagelsen af hvervet som minister og hensigtsmæssigt i forhold til ministerens arbejdstilrettelæggelse. Det er endvidere sket på tidspunkter, hvor ministerbilen og chaufføren i øvrigt har været til rådighed. Det er derfor ministeriets vurdering, at det ligger inden for de gældende regler.

Det kan diskuteres, hvorvidt det i medierne omtalte lift til en hofdame fra Kastrup til hendes bopæl i Bogense kan rummes inden for en meget stringent fortolkning af de gældende regler. Det må her indgå, at det er Kongehuset, der sørger for transport af hofdamer efter statsbesøg. Dette vil efter normal praksis foregå i en bil fra hoffet (tjenestevogn) eller i taxa, der betales af Kongehuset. Det er ministeriets opfattelse, at den omtalte sag ligger inden for det, som må betragtes som almindelig høflighed og i øvrigt har en bagatelagtig karakter.

8.2. Partipolitiske møder og arrangementer

Ministeriet har endvidere foretaget en gennemgang, af de partipolitiske arrangementer, herunder mere sociale arrangementer. Det er vurderingen ud fra de foreliggende oplysninger, at de pågældende arrangementer har en relation til ministerens funktion som partiformand

I forhold til det i medierne omtalte bryllup hos Det Konservative Folkepartis generalsekretær i juni 2007 er der tale om et socialt arrangement, hvor ministeren har deltaget i sin egenskab af partiformand for Det Konservative Folkeparti.

Det er således ministeriets vurdering at anvendelse af ministerbil til de i afsnit 5.1 og 5.2 nævnte partipolitiske arrangementer og møder er i overensstemmelse med gældende regler.

8.3 Valgkamp

Det fremgår blandt andet af Statsministeriets brev til samtlige ministerier af 6. november 2007, at ”Statsministeriet efter aftale med Finansministeriet kan oplyse, at ministeren efter valgets udskrivelse fortsat kan bruge ministerbilen i overensstemmelse med de hidtidige retningslinier, jf. Finansministeriets cirkulære nr. 9304 af 16. juni 2003 om statens tjenestekørsel”.

Det er derfor i overensstemmelse med de gældende regler, når ministerbilen har været anvendt i forbindelse med en valgkamp.

8.4 Chaufførernes ansættelsesforhold

Ministeriet er opmærksom på at overholde reglerne om, at chaufførerne skal have minimum 11 timers hvile mellem hver vagt med de undtagelser, der følger af den aftale som Finansministeriet og en række tjenstemands- og overenskomstorganisationer har indgået den 26. september 1983, jf. afsnit 6.

Arbejdsforholdene for ministerchauffører kan endvidere ikke sammenlignes med f.eks. langturschauffører og charterbuschauffører. Der bliver ikke kørt i lange stræk, men derimod typisk forholdsvis korte ture med længere pauser imellem. Selvom den første tur foregår tidligt om morgenen og den sidste tur sent om aftenen, så har chaufføren typisk haft god tid til at hvile sig i mellemtiden. Ministerchaufførerne har i øvrigt fuld adgang til hotelovernatning på sene tidspunkter, hvis det er nødvendigt af hensyn til overholdelse af arbejdstidsreglerne

8.5 Førelse af kalender

Ministeriet har ikke slettet oplysninger i den udleverede kalender, men alene foretaget tilføjelser med henblik på at sikre, at kalenderen giver et mere dækkende billede af de faktiske begivenheder, herunder hvem møderne har været med og karakteren af disse. De steder, hvor der er sket tilføjelser, har det været tydeligt markeret med en stjerne, ligesom modtagerne af kalenderen blev gjort opmærksom på, at der var sket tilføjelser til kalenderen.

Ministeriet har på baggrund af sagen fundet det hensigtsmæssigt at stramme op på praksis for føring af ministerens kalender, så karakteren af et givet arrangement nu angives præcist og udførligt i kalenderen.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har endvidere i lyset af den fokus, der har været på ministerens deltagelse i eksterne arrangementer ændret praksis, således at alle indbydelser og invitationer til arrangementer, som ministeren ønsker at deltage i, nu bliver journaliseret.

9. Konklusion

Nærværende redegørelse har på baggrund af den debat, der har været i offentligheden beskrevet økonomi- og erhvervsministerens anvendelse af ministerbil siden udnævnelsen til minister i 2001, herunder vurderet hvorvidt anvendelsen har været inden for rammerne af de gældende regler.

Der føres ikke kørebog for ministerbiler af blandt andet sikkerhedsmæssige hensyn. Ministeriet har således ikke haft mulighed for at vurdere alle kørsler i ministerbilen i detaljen. Redegørelsen kan derfor ikke give et fuldstændigt udtømmende billede af ministerens brug af ministerbil.

Redegørelsen bygger på andre dokumentationsformer, herunder ministerens kalender, drøftelser med ministeren samt diverse bilag vedrørende brug af ministerbilen.

På baggrund af den gennemførte gennemgang og vurdering, er det Økonomi- og Erhvervsministeriets samlede opfattelse, at ministeriets praksis for og ministerens anvendelse af ministerbiler er inden for de gældende regler, og også ligger inden for rammerne af Statsministeriets "Vejledning om ministerens udgifter", der sammenfatter retningslinjerne på området i lyset af de gældende sædvaner for anvendelse af ministerbil.